

Divadlo Husa na provázku: Hordubal (ach, stůl, židle, světlo a sloup) OHLASY Z TISKU

Všechny otázky, které Čapek zasel do své knihy, u Pitínského klíčí, do odpovědí však neuzrají. Inscenaci postavil na už zmíněném principu dvou totemů – kravského a koňského. Bandasky s kravským mlékem jsou všudypřítomné, také bučící krávy i divocí koně.

Pitínský je v interpretaci Čapka průzračně jasný, vyhýbá se jakýmkoli manýrám, každé gesto kohokoli z hereckého souboru má význam a platnost vzhledem k celku.

Kromě Hausera zaslouží zvláštní uznání ještě Jiří Pecha, který se po dlouhé době vrátil na jeviště a čiší z něho radost, herecký um je v každém jeho pohybu i výrazu. Obě poloviny Pitínského inscenace jsou uhrančivé – ta první zemitou expozicí příběhu, ta druhá postmoderně postaveným soudním tribunálem.

Obě ctí Čapkův text, povyšují ho na dramatický koncert, zachovávají jeho naléhavost a relativnost pravdy.

HODNOCENÍ MF DNES 90 %

Klára Kubíčková, MF Dnes (12.3.2010)

Pitínského při nastudování inspirovalo autorovo rozlišení Hordubala na „člověka krav“ a jeho soka v lásce Štěpána Manyu na „člověka koní“. Díky metaforické stylizaci herců pomocí pohybu a jemných gest si tak diváci rázem připadají jako na horské pastvině, kde tu a tam líně pohodí ocasem kráva nebo zařechtá kůň. Život jinak téměř prázdnému jevišti nejvíce vdechují různé zvuky a ruchy (vytvořené třeba konvičkami na mléko) nebo přírodní živly ohně a vody. První polovině inscenace dominuje postava Juraje Hordubala, a níž „ostřílený“ provázkovský herec Vladimír Hauser zúročil pětatřicetileté zkušenosti získané v souboru. Hauserův Hordubal má v sobě světáckost navrátilce z Ameriky, přizemnost českého venkovana i hravost dítěte, které na scéně vyřezává panenku, plete svetr nebo fouká na harmoniku. Ve spíše symbolické roli pastýře se na jeviště vrací i legenda Provázku Jiří Pecha. Druhá polovina hry, kdy soudci pátrají po okolnostech Hordubalovi vraždy a nevěry jeho ženy Polany, směřuje inscenace více do současnosti. Oproti předchozímu baladickému rázu nabízí bláznivější herecké kreace, barevné kostýmy a moderní hudbu. Pitínský, známí netradičními výklady klasických textů, tak znovu dostal své pověsti „básníka jeviště“. Na Provázku ukázal cestu, jakou je dnes možné Čapka inscenovat. Tradičně i moderně, stylizovaně i hodně obrazně.

Lenka Suchá, Rovnost

Vhodnejšieho režiséra pre Hordubala než je J. A. Pitínský si divadlo nemohlo nájsť. Čapkov jazyk, sugestívne prostredie „prvorepublikovej“ Zakarpatskej Ukrajiny (ktoré tak výrazne inšpirovalo aj Ivana Olbrachta), temperament, ale aj folklór a „exotika“ tohto regiónu, ktoré ozvlášťujú Čapkovo rozprávanie - to všetko bolo ako stvorené pre citlivosť a fantáziu Pitínského.

Jeho múzická duša „prevtelila“ autorove slová do sugestívnych scénických obrazov. Pritom nič „neschematizovala“, lebo aj Čapkov román je taký: zobrazuje jednotlivé situácie z rôznych uhlov a z rôznej optiky (každá z dramatických postáv má „svoje videnie“ a „svoju pravdu“), realita sa skladá z veľmi rôznorodých skielok mozaiky. Takémuto dramatickému relativizmu Pitínský veľmi dobre rozumie.

Spätosť ľudí, prírody a zvierat je tu ešte veľmi úzka. Sú od seba závislí, vnímajú sa s veľkou empatiou. Herci z Provázku takisto. Pritom „nehrajú“ len ľudí, ale v brilantnej, animálnej štylizácii aj divoký svet koní a prítulne oddaný svet dobytky. Pitínský v tvorivej práci spolu s hereckým ansámbľom vytvorili obdivuhodný obraz dramatickej symbiôzy ľudí a zvierat.

Martin Porubjak, sme.sk (11.3.2010)